

INGEZONDEN.

SIMPSON'S RECHT OP DE ONTDEKKING DER ANAESTHETISCHE WERKING VAN CHLOROFORM.

Het feuilleton in het vorig nummer over de waarheid in de geschiedenis der ontdekking van de anaesthetische werking van chloroform (blz. 266) zal vermoedelijk met mij velen pijnlijk hebben getroffen. De apotheker WALDIE te Linlithgow in 1845—1846 zou het chloroform, nl. de verdoovende werking daarvan, ontdekt hebben, terwijl SIMPSON zich daarvan de eer aanmatigt. Met dr. DUNCAN zou het dito dito gegaan zijn. Op grond daarvan wordt nu SIMPSON uitgemaakt voor een naar populariteit hakend hooggeplaatst man, die zich aanmatigt enz., en zijn houding als een pijnlijke onthulling van menschelijke zwakheid geteekend.

In de verwachting te kunnen aantonen, dat SIMPSON'S goede trouw hier ten onrechte in twijfel getrokken wordt, heb ik er het boek van LAING GORDON, *Sir JAMES YOUNG SIMPSON and Chloroform*, London 1899, nog eens opgeslagen. Deze schrijver geeft een keurige biografie van SIMPSON, waarin ik al dadelijk vermeld vind, dat „het denkbeeld om chloroform te probeeren afkomstig was van WALDIE, geboren in Linlithgowshire en als apotheker te Liverpool gevestigd”.

SIMPSON'S biograaf geeft dus aan WALDIE de eer, die hem toekomt. Er is geen reden om aan te nemen, dat dit tegen SIMPSON'S wensch geschiedde.

Uit de beschrijving van SIMPSON'S ontdekking blijkt duidelijk het aandeel, dat DUNCAN daarin gehad heeft :

30 September 1846 ademt MORTON te Boston aether in en constateert aan zichzelf de verdoovende werking.

16 October 1846 wordt op MORTON'S raad voor het eerst aether voor een operatie gebruikt.

Januari 1847 is SIMPSON in Edinburgh de eerste, die het nieuwe middel bij zijn operatie's toepast. Hij schrijft daarover in Maart een verhandeling.

Hij is echter niet tevreden met aether en wil een beter middel zoeken. Daarom wendt hij zich tot apothekers om advies (waaronder zonder twijfel WALDIE was) en probeert des avonds in zijn eetkamer vluchtige stoffen, soms alleen, meestal met zijn assistenten, dr. GEORGE KEITH en dr. MATTHEWS DUNCAN, tot schrik van zijn huisgenooten. De stof werd gegoten in bekers of schotel-tjes en dan ingeademd. Tal van stoffen waren tevergeefs geprobeerd, totdat de beurt aan het chloroform kwam.

De schrijver citeert van dit experiment de beschrijving, die SIMPSON'S collega en buurman, professor MILLER gaf. Deze was gewoon elken morgen om 9 uur aan te loopen bij SIMPSON, om den afloop der proeven van den vorigen avond te hooren.

„Op een avond laat, den 4den November 1847, na een zwaren werkdag „naar huis terugkeerend, zette zich dr. SIMPSON met zijn twee vrienden en „assistenten, dr. KEITH en dr. DUNCAN, in dr. SIMPSON'S eetkamer neer voor hun eenigszins gevaarlijk werk”.

„Nadat zij verscheidene stoffen zonder veel succes hadden ingeademd, viel „het dr. SIMPSON in een zware stof te beproeven, die hij vroeger ter zijde „gesteld had en waarvan hij wegens het groote gewicht tot dusverre niet

„veel verwachting gehad had. Het was een klein fleschje chloroform. Het „werd opgezocht en ontdekt onder een stapel scheurpapier. Nadat elke beker „nieuw gevuld was, zetten de opsnuivers zich aan hun werk. Dadelijk werd „het gezelschap aangegrepen door een ongewone vroolijkheid. Hun oogen „schitterden; zij gevoelde zich gelukkig en werden zeer woordenrijk, uitbundig „in lof over den heerlijken geur van de nieuwe vloeistof. Het gesprek was „van ongewonen geest en vermaakte de luisteraars, eenige vrouwelijke leden „van het gezin en een zee-officier, buitengewoon. Maar plotseling herinnerden „de steeds luider wordende stemmen aan het geluid van een papierfabriek. „Nog een oogenblik en alles werd stil. Bom! Toen dr. SIMPSON wakker werd, „was zijn eerste gewaarwording: dat was sterker en beter dan aether. Zijn „tweede was op te merken, dat hij languit op den vloer lag en dat er onge- „rustheid en schrik was bij de om hem verzamelde vrienden. Een geluid „hoorende, keerde hij zich om en zag dr. DUNCAN onder een stoel, zijn onder- „kaak afhangend, zijn oogen starende en zijn hoofd neergebogen, geheel „bewusteloos en angstwekkend snorkend. Nog meer drukte in de kamer! „Toen zagen zijn oogen, hoe dr. KEITH's voeten en beenen dappere pogingen „deden om de eettafel om te smijten met alles wat er op was. Nadat lang- „zamerhand dr. SIMPSON meer stoelvast geworden was, dr. DUNCAN zijn onrus- „tigen en onverkwikkelijken slaap had geëindigd en dr. KEITH de tafel met „rust had gelaten, *sederunt*. Iedereen was uit over het nieuwe middel, waarvan „het gebruik nog dien avond werd herhaald, totdat de kleine voorraad op „was. Een van de dames onderwierp zich op haar beurt aan de proef”.

Dit was miss PETRIE, een nichtje van mrs. SIMPSON. Zij vouwde de armen over de borst, toen zij den damp inademde en viel in slaap uitroepend: I am an angel, oh, I am an angel. Het gezelschap bleef discuteeren over hun gewaarwordingen en over de verdiensten van het middel, lang nadat alles op was en men was eenparig van meening, dat ten slotte iets beters dan aether gevonden was.

Zes dagen later had SIMPSON het chloroform reeds bij eenige verlossingen toegepast en hield hij een voordracht over de goede resultaten in de Medico-Chirurgical Society. Elf dagen later liep zijn ervaring reeds over 50 gevallen.

Weinig meer dan een jaar na MORTON's ontdekking van de aether-werking was SIMPSON met de zijne gereed. Jaren lang echter heeft hij moeten volhouden, om de van vele zijden aangevoerde geneeskundige, moreele en godsdienstige bedenkingen te bestrijden, vóórdat de triomf van het chloroform verzekerd was.

SIMPSON heeft dus oogenblikkelijk nadat hem de Amerikaansche proefnemingen met aether bekend werden (men vergelijke de datums en neme de snelheid van het vervoer in die dagen in aanmerking), de verdoovende werking van aether in studie genomen en meenende, dat dit middel onvoldoende was, naar iets beters gezocht. Het is zeer begrijpelijk dat hij van chloroform niet dadelijk iets verwachtte. De groote vluchtigheid van aether scheen voor de werking noodig te zijn. Een veel minder vluchtige stof trók niet dadelijk de aandacht. Eerst veel later kon men inzien dat die geringere maar nog voldoende vluchtigheid het hanteeren van het middel vergemakkelijkte en het een voorkeur gaf boven den aether, zoolang de tegenwoordig gebruikte, stevig afsluitende aether-kappen nog niet waren uitgevonden.

De beschuldigingen van kwade trouw namens WALDIE en DUNCAN komen wat laat, de eerste door middel eener oude dame, die met de datums in de war is (1845—46 is stellig te vroeg), de tweede door een tweede hand. Door een gelukkig toeval hebben wij gegevens genoeg om beide af te wijzen. Het voornaamste gegeven wordt nog wel geleverd door den galachtigen apotheker, van wien het smaadschrift afkomstig is!

Als WALDIE werkelijk door zijn proefnemingen de zaak zoover had gebracht als de Amerikaansche dame zegt, dan zou SIMPSON hem niet hebben kunnen schrijven, zooals de apotheker uit een brief van SIMPSON aan WALDIE citeert: „On the first occasion on which I detected the anaesthetic efforts of chloroform, the scene was an odd one”. Dat zou de averechtsche manier zijn om iemand een ontdekking afhandig te maken. Het verhaal met dat hondje is onwaarschijnlijk. Ik geloof dat men zonder dwang een hond even moeielijk aan het chloroform krijgt als de spreekwoordelijke ezel, die geen dorst heeft, aan het drinken.

Het bericht aangaande DUNCAN is niet in strijd met de orthodoxe inlichtingen over de ontdekking. Er wordt verhaald dat SIMPSON en hij te samen in een laboratorium waren en dat DUNCAN flesschen met vluchtige stoffen in zijn zak stak, waaronder chloroform was. Dat klopt met het ons bekende feit, dat SIMPSON zoekende was en door zijn assistenten geholpen werd. Wanneer het waar mocht zijn, dat DUNCAN reeds vóór de groote proef aan het fleschje chloroform geroken heeft, dan was zijn experiment toch slechts een onderdeel van de door SIMPSON ontworpen proefreeks.

Daarmede zijn de berichten, waarmede men SIMPSON'S naam als eerlijk man bekladden wil, besproken.

De andere mededeelingen omtrent voorloopers van SIMPSON kan ik laten rusten. Elke ontdekking heeft zulke prodromen. LAING GORDON noemt FLOURENS ook, die in hetzelfde jaar 1847 en vóór de proeven van SIMPSON dieren door inademing van chloroform verdoofde. De waarheid, dat FLOURENS'S ontdekking in diens onmiddellijke omgeving geen gevolgen voor de chirurgie had, bewijst wel, dat er meer dan een dierproef noodig was, om SIMPSON'S ontdekking te doen.

SIMPSON'S groote verdienste is, dat hij de behoefte der chirurgie aan een goed verdoovend middel voelde en voor bevrediging vatbaar achtte, dat hij de gelegenheid om het te verkrijgen oogenblikkelijk aangreep en haar niet losliet, vóórdat het doel op volkomen wijze bereikt was. Omdat de meesten de inhalatie-verdooving van Edinburgh uit leerden kennen en toepassen, heeft SIMPSON buiten zijn schuld een deel van den roem gekregen, die aan MORTON, als ontdekker der aether-anaesthesie toekwam. Omdat FLOURENS' ontdekking weinig bekend werd een deel van den roem van FLOURENS. Omdat de aether ten onrechte bij chloroform werd achtergesteld weer een deel van MORTON'S roem. Dat deden echter de omstandigheden, niet SIMPSON.

Amsterdam, 27 Januari 1908.

M. STRAUB.

ENQUÊTE OVER DE PSYCHISCHE ERFELIJKHEID.

L. S.

Met het oog op het aantal beschikbare afdrukken zou de ondergeteekende, ook namens prof. HEYMANS, gaarne vernemen, of er misschien collega's zijn,